

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/208/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118208159
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118208159.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členiek senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci manželky Q. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, Y., právne zastúpená JUDr. Lenkou Csikyovou, advokátkou, so sídlom Hlavná 137, Prešov, proti manželovi T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, Y., toho času bytom P. XXX, právne zastúpená JUDr. Vierou Strakovou, advokátkou, Námestie legionárov 5, Prešov v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností manželov k maloletej F. T., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenej opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 30P/184/2018-98 zo dňa 11.09.2019, takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o výživnom a trovách konania.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Matka sa podaným návrhom na začatie konania domáhala rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode manželstva spôsobom, že súd zverí mal. F. do osobnej starostlivosti matky, otcovi uloží povinnosť prispievať na výživu mal. F. sumou 120,- eur mesačne, styk otca s maloletou neupraví.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„Manželstvo účastníkov konania Q. T., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX a T. T., nar. XX.X.XXXX uzavreté dňa XX.X.XXXX v Y., zapísané v knihe manželstiev R. úradu Y. vo zv. XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX rozvádza.

Na čas po rozvode manželstva zveruje maloletú F. T., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej F. T., nar. XX.X.XXXX sumou vo výške 120 Eur mesačne a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva opakovane do budúcnosti.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou dcérou F. T., nar. XX.X.XXXX posledný piatok v mesiaci od 16.00 hod. do 18.00 hod.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 24 ods. 1, 2, 3, § 25 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 4, 6 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“).

4. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázať, že manželstvo je trvalo a hlboko rozvrátené, manželia spolu nežijú v spoločnej domácnosti. Manžel bol vykázaný políciou zo spoločného bytu. Obaja manželia nechceli v manželstve zotrvať, nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia, preto súd manželstvo rozviedol.

5. Súd na základe súhlasného prejavu rodičov zveril maloletú F. na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matky. Styk otca s maloletou upravil posledný piatok v mesiaci od 16.00 hod. do 18.00 hod..

6. Pri určení výšky výživného zo strany otca vychádzal súd z príjmových možností a schopností otca, príjmu matky, ktorá sa o dcéru osobne stará a zároveň potrieb maloletej dcéry. Maloletá F. je žiačkou 8. ročníka základnej školy, je zdravým dieťaťom. Výživné vo výške 120,-eur mesačne považoval súd za primerané potrebám dieťaťa. Maloletá má výdavky, spojené s návštevou školy, nemá zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť, nenavštevuje žiadne platené krúžky. Na druhej strane, ide o dievča vo veku 14 rokov, teda jej nároky na obliekanie a trávenie voľného času sú určite vyššie. Takto stanovené výživné zodpovedá aj príjmovým možnostiam a schopnostiam otca maloletej, ktorého čistý príjem je vo výške 721,80 eur mesačne, odpadla mu vyživovacia povinnosť k synovi vo výške 100,-eur, k jeho výdavkom patrí bývanie, strava a základné potreby. O dcéru sa otec nezaujíma, nič jej nekupuje.

7. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

III. Obsah odvolania otca

8. Proti výroku o vyživovacej povinnosti podal odvolanie otec, namietajúc, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Konaním manželky bol vykázaný zo spoločného bytu, preto je nútený bývať v podnájme v Obci P., čím sa jeho výdavky na živobytie zvýšili (nájom - 300,- Eur mesačne, cestovné do Prešova a späť - 19,90 Eur mesačne a pod.). Uvedené výdavky nezahŕňajú výdavky na stravu, ošatenie a hygienu. Za účelom vlastného prežitia bol manžel nútený zobrať pôžičku vo výške 600,- Eur, ktorú spláca po 28,31 Eur, ďalej uhrádza mesačné poistenie v sume 23,43 Eur. Je zamestnaný s priemerným príjmom 721,80 Eur mesačne, momentálne je schopný uhrádzať výživné vo výške maximálne 80,- Eur mesačne. Na základe uvedeného navrhol rozsudok v napadnutom rozsahu zmeniť.

9. Matka považuje napadnuté rozhodnutie za vecne správne. Výživné v sume 120,-EUR mesačne zodpovedá opodstatneným potrebám mal. F. a rovnako schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom na strane povinného rodiča. Do 31.08.2019 manžel mesačne hradil na výživu mal. F. a syna T. sumu celkovo 150,-Eur mesačne, pričom s úhradou výživného nebol žiaden problém. Táto skutočnosť jednoznačne svedčí o tom, že manžel je schopný uhrádzať výživné nielen v sume 120,-Eur mesačne, ale aj v sume vyššej. Je potrebné mať na zreteli, že od septembra 2019 zanikla vyživovacia povinnosť manžela k synovi T. vo výške 100,-Eur, zároveň nenastala zmena pomerov na strane manžela. Je pravdou, že manžel bol vykázaný z užívania spoločného bytu, a to nariadeným neodkladným opatrením Okresného súdu Prešov sp. zn. 10C/44/2018 zo dňa 18.09.2019. Fakticky manžel spoločnú domácnosť opustil dňa 22.09.2018. Je nutné podotknúť, že tento stav si manžel zavinil sám svojím konaním. Z dôvodu jeho dlhodobého užívania alkoholu a agresívneho správania došlo k vážnemu narušeniu vzťahu účastníkov konania a vzniku stavu, kedy sa vzájomné spolužitie stalo neznesiteľným. Nemožno pričítať na ťarchu manželky ani mal. F. navýšenie výdavkov manžela, spojených s novým bývaním, keďže túto situáciu si zapríčinil sám. Manželka navyše predložila súdu viaceré aktuálne inzertné ponuky na nájom bytov, vhodných pre manžela, priamo v meste Y., s nájomným v sume 200 - 250,-Eur mesačne. Inzertné ponuky sú súčasťou súdneho spisu. Rovnako nemôže obstať obrana manžela, týkajúca sa výdavkov,

spojených so splácaním pôžičky vo výške 600,-Eur. Manžel je zamestnaný, má pravidelný príjem, ktorý presahuje sumu 700,-Eur mesačne. V danom prípade nebola daná nevyhnutná potreba požiadať o poskytnutie pôžičky a tým si tak nadbytočne navýšiť svoje mesačné výdavky. Pri zistenom priemernom čistom príjme manžela vo výške presahujúcej sumu 700,-Eur mesačne je bez akýchkoľvek pochybností v plnej miere opodstatnené určiť na výživu 14-ročného dieťaťa, ktoré v krátkej dobe nastúpi aj na štúdium na strednej škole, výživné v sume 120,-Eur mesačne.

10. V rámci odvolacej repliky zotrval otec na vyjadreniach o zvýšených výdavkoch na bývanie, cestovné a splácanie pôžičky. Nesúhlasí s tvrdeniami manželky, že len preto, že mu od septembra 2019 zanikla vyživovacia povinnosť k synovi T., ktorá bola vo výške 100,- Eur mesačne, je schopný platiť výživné v sume 120,- Eur mesačne na maloletú F.. V prípade, keď by si plnil vyživovaciu povinnosť aj na syna, nemal by ani na uspokojenie svojich základných životných potrieb a bol nútený požičať si od známych a kamarátov, aby som mal na výživné.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“), a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

12. Podľa § 62 ods. 2, 4, 5 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. V kontexte uplatnených odvolacích námietok skúmal odvolací súd primeranosť určenej sumy vyživovacej povinnosti otca v nadväznosti na jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Primeranosť výživného vo vzťahu k odôvodneným potrebám maloletej nenamietal, odvolací súd však len krátko uvádza, že matka v konaní vyčíslila pravidelné výdavky maloletej na sumu približne 133,- eur mesačne. Spolu s platením jej životného poistenia a nepravidelnými výdavkami, celková suma mesačných výdavkov na maloletú F. iní 185,- eur. Z uvedeného je zrejmé, že súdom prvej inštancie určená suma 120,- eur odôvodnené potreby maloletej nepresahuje a na sledovaný účel bude skonzumovaná.

15. Otec je zamestnaný, dosahuje čistý mesačný príjem dosahujúci výšku aj 680,- eur.

16. Maloletá F. je na prelome 14. - 15. roku veku, percentuálne rozpätie výživného vy mohlo predstavovať 15,5 - 20,5 % z čistého príjmu povinného rodiča. Keďže otcovi odpadla vyživovacia povinnosť voči synovi T. a inú vyživovaciu povinnosť manžel nemá, je dôvodné v preskúmanom prípade aplikovať hornú hranicu percentuálneho podielu. V takomto prípade štatistická výška výživného predstavuje sumu 139,- eur, čo dokonca presahuje súdom prvej inštancie určená výšky vyživovacej povinnosti manžela.

17. Odvolacie námietky týkajúce sa jeho zvýšených výdavkov na bývanie a cestovné, nepovažuje odvolací súd za dôvodné. Z obsahu vyjadrení účastníkov konania je zrejmé, že otec bol zo spoločného bývania vykázaný v dôsledku svojho nevhodného správania. Možno súhlasiť s argumentáciou matky, že tento stav si zapríčinil sám a ako jediný je povinný znášať následky s tým spojené. Ak existujú inzertné ponuky na prenájom bytu v Y. za nižšiu sumu nájmu ako 300,- eur, je na otcovi či túto možnosť zväži a zníži tak svoje výdavky na bývanie a cestovné. Každopádne, plnenie si vyživovacej povinnosť má prednosť pred ostatnými výdavkami povinného rodiča, a touto optikou odvolací súd vec preskúmal.

18. V neposlednom rade aj po uhradení výdavkov na bývanie a cestovné ostáva otcovi mesačne suma 360,- eur, ktorú si odteraz spravodlivo podelí s maloletou v pomere 2:1, keďže odvolací súd zohľadnil vyššie výdavky dospelého človeka, splácajúceho aj úver.

19. Suma 120,- eur je náležitým vyjadrením práva dieťaťa podieľať sa životnej úrovni povinného rodiča. Odvolací súd súčasne zohľadnil osobnú starostlivosť matky o maloletú, ktorú stavia na roveň materiálneho plnenia. Okrem toho, matka hradí náklady, spojené s bývaním, pripadajúc na mal. F. v sume 70,- eur mesačne, zároveň uhrádza náklady na odôvodnené potreby maloletej v prevyšujúcej sume 65,- eur. V nadväznosti na uvedené, samotné materiálne plnenie zo strany matky prevyšuje manželovi určené výživné.

20. Za daného stavu odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s sut. § 2 ods. 1 CMP. Odvolací návrh odvolateľa na zmenu vyživovacej povinnosti na sumu 80,- eur považoval odvolací súd za rozporný s najlepším záujmom maloletej, ohrozujúci riadne uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletej a zostrenú nevyváženosť v plnení si rodičovských povinností k mal. dieťaťu.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ust. § 55 CMP.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).